OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 73 ZEVENDE JAARGANG. 1859

Prijs der Inteekening.

Per 6 maanden voor Soerabaya.	ƒ 7.50
„ „ „ „ Java.	„ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen.	„ 10.—
„ „ „ „ Nederland.	„ 13.—

De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 12 SEPTEMBER.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den *7den September* 1859 N°. 72.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van *Nederlandsch-Indie* gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Saluut!

doet te weten:

Dat Hij, ten vervolge op de ordonnanciën van 3 September 1858 (Nederlandsch-Indisch staatsblad no. 102) en van 30 Junij 1858 (Nederlandsch-Indisch staatsblad no. 40) verdere uitvoering willende geven aan het bepaalde bij artikel 3 der wet van 20 April 1855 (Nederlandsch-Indisch staatsblad no.42);

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan de houders van heele en halve duiten van Nederlandschen of Nederlandsch-Indischen muntslag wordt, van en met Zaturdag den eersten October tot en met Woensdag den dertigsten November 1859, gelegenheid gegeven tot verwisseling van duiten, bij alle landskassen op Java en Madura.

Art. 2 De verwisseling geschiedt dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, tegen wettige betaalmiddelen, in de verhouding van vijf cents voor zes enkele duiten.

Art. 3. Van en met den eersten December 1859 worden de heele en halve duiten bij 's lands kassen op Java en Madura niet meer in betaling of ter verwisseling aangenomen, noch uitgegeven en is niemand meer verpligt, dezelve in betaling aan te nemen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, sonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 3den September 1859.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie:

Bij afwezigheid,

Namens denzelve;

De Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indie, belast met het dagelijksch beleid van zaken,

DE KOCK.

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

(Staatsblad no. 64.)

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de gewezen klerk bij den algemeenen ontvanger te Samarang J. F. Faulhaber.

Uit 's lands dienst, de adsistent der derde klasse bij de theekultuur F. G. Flohr.

BENOEMD:

Tot resident van Ternate, de resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo C. J. Bosch.

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN,

OVERGEPLAATST:

Van Probolinggo naar Ternate, met aanwijzing van de hoofdplaats van laatstgenoemd gewest tot standplaats, de opzigter der tweede klasse C. Valkenburg.

HERSTELD:

In activiteit, de opzigter der tweede klasse J. G. R. de Lavalette, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; met bepaling, dat hij werkzaam zal zijn in de residentie Probolinggo en verblijf houden ter hoofdplaats van dien naam.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Directeur der Middelen en Domeinen,

IS BENOEMD:

Tot eersten vendu-schrijver bij het vendu-departement te Batavia, de tweede vendu-schrijver bij dat departement M. W. Koch.

Dat door den Resident van Timor,

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE KOEPANG.

IS ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, het lid. C. F. Brouwer, en hem dank te betuigen voor de in die betrekking bewezene diensten.

IS BENOEMD:

Tot lid, D. Tielman, gepensioneerd ambtenaar.

Militair Departement.

HERSTELD:

In activiteit, de militaire ambtenaar der eerste klasse J. Mazirel, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd en thans op non activiteit.

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van magazijn-meester bij het afdeelings kleeding-magazijn te Soerabaija, de militaire ambtenaar der eerste klasse J. Mazirel.

BEVORDERD:

Tot luitenant-kolonel bij het regiment Oost-Indische kavallerie, de majoor A. F. D. Plancken, van het regiment.

BENOEMD:

Tot instructeur bij de kavallerie der barissan van Madura, de eerste luitenant van het regiment Oost-Indische kavallerie F. Bovens, — met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn corps zal worden gevoerd voor memorie.

Marine Departement.

BELAST:

Met de waarneming der functien van gezagvoerder van de stoomboot *Bennett*, de tweede stuurman aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Phoenix* H. Bloemink.

Naar aanleiding van de door de hieronder genoemde personen aan Zijne Majesteit den Koning aangeboden rekesten, strekkende om als Nederlander te worden genaturaliseerd, zijn dezer dagen van den Minister van Kolonien ontvangen, en aan de betrokken hoofden van gewestelijk bestuur, ter uitreiking aan de belanghebbenden, toegezonden de, krachtens de wetten van 21 Junij 1859 (Nederlandsche staatsbladen no. 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67 en 68) verleende brieven van naturalisatie, ten behoeve van:

David Cowan,
Otto Emil Heijdorn,
Minos Gregorij Joakim,
Johan Arathoon,
Aganoor Petrus Aganoor,
Fransz Ludwig Kniffler,
Eleazar Gregorij Gasper,
Mauer Neumann,
George Wilhelm von Ende,
Bernard Joseph Berne,
Georg Carl Friedrich Mathieu en
Friedrich Engelken.

Met verwijzing naar het besluit van 19 Julij 1854, no. 5

EEN HUIS IN DE LATIJNSCHE WIJK.

— Verliefd? heb ik van mijn leven!.., waar denkt het onbeschaamde ding al niet aan? 't Is nog geen zestien jaren oud, en verbeeldt zich reeds dat het verliefd is! Waarlijk, mevrouw Lapointe, wij beleven al een raren tijd; in mijn tijd zag men zulke dingen niet. Maar vertel mij toch die geheele geschiedenis eens; daar, ga naast mij op dien stoel zitten, en verzwijg niets van hetgeen gij weet, indien gij prijs stelt op mijne hulp om het ongelukkige schepseltje uit hare verlegenheid te redden.

Zephirette verhaalde toen, woord voor woord alles wat Manette haar had toevertrouwd, en zulks met die zachte en overredende welsprekendheid welke het uitvloeisel van warme vriendschap is. Langzamerhand slaagde zij er in Mejufvrouw Beauval van de ongunstige meening, die zij had opgevat, te doen terug komen. De oude vrouw opende allengs haar hart voor het medelijden en Zephirette had ter naauwernood haar verhaal geëindigd, of hare toehoorderes was evengoed gezind jegens hare beschermelinge als zij zelve.

— Komaan, hernam de oude meesteres, het kwaad is nog zoo groot niet als het zich wel liet aanzien; maar zeg mij eens mevrouw Lapointe, wie is er toch in Godsnaam wel te vertrouwen? Wie zou zeggen dat die Jakob, die lummel, zulk een huichelaar was. Wanneer men hem daar ziet heen gaan, begraven onder zijne vracht groenten, nog erger dan de zwaarst beladene ezel; hij die alle dagen als ik hem tegen kom de oogen neêrslaat als een bedeesd aufje, en die mij zoo lomp groet!

Nadat zij aan hare verontwaardiging over de vermetelheid van Jakob genoegzaam lucht gegeven had, ging zij op een meer bedaarden toon voort.

— Manette moet niet langer hier in huis blijven; binnen vier dagen zal zij buiten alle gevaar zijn, maar zeg er niemand een enkel woord van, zelfs uwen man niet; de mannen, weet gij, heulen met elkander, wanneer de liefde in het spel is. Belast gij u, mevrouw Lapointe, met het toezigt over de twee kinderen, gedurende die vier dagen; zorg dat zij elkander zoo min mogelijk zien, en allerminst met elkander spreken; dat is alles wat ik van u verlang: Zwijg en wees bescheiden, zoodat niemand iets van ons komplotje kan vermoeden, en alles zal naar uwe beste wenschen uitvallen.

IV.

De dag daaraanvolgende was een zondag. Na het eten vertrok Mejufvrouw Beauval zoo als altijd, noch vroeger noch later dan zij gewoon was, naar de gravin de Brizlieu, om er den avond door te brengen. Op klokslag acht uur kwam zij bij haar binnen.

— Goeden avond, lieve Sophia, zeide de gravin tot haar, terwijl zij haar op beide wangen kuste; ik ben altijd verrukt als ik u zie, maar heden avond meer dan ooit.

— Zou ik zoo gelukkig zijn, mevrouw de gravin u in eenig opzigt van dienst te kunnen zijn?

— O, gij zijt in mijne oogen altijd het beste aller schepselen geweest, en dit is de reden, lieve Sophia, dat ik aan u gedacht heb om mij uit eene groote verlegenheid te redden.

— En welke is die verlegenheid?

— Luister. Gij kent lady Angelina Elginford?

— Ik heb de eer gehad haar twee of driemalen bij uwe genade te ontmoeten.

— Zij is, zoo als gij hebt kunnen bemerken, eene aller bekoorlijkste vrouw, vol welwillendheid en van eene zeldzame uitgebreidheid van kennis. Zij had vroeger een jong Schotsch meisje bij zich, een nichtje van haar als ik het wel heb, en die bij haar de taak vervulde van welke gij u vroeger bij mij zoo loffelijk wist te kwijten.

— Ah, zoo! lezeres?

— Juist. Welnu, dat jonge meisje heeft te Parijs een landsman van haar ontmoet, die met een verbazend groot vermogen uit de verre Indien terugkeerde; hij zag de jeugdige voorlezeres, vatte eene hevige liefde voor haar op, schaakte haar, en dat alles in bijna even korten tijd als ik het u verhaal. Hij voerde haar vervolgens naar Engeland, huwde haar, en toen dat alles goed en wel geschied was, kwamen de jonggehuwden de toestemming en den zegen van lady Angelina vragen, die in spijt van hare gramschap dit tweeledige verzoek heeft ingewilligd. Het is thans de vraag, lieve Sophia, hoe de plaats bij de goede lady kan aangevuld worden welke de buitensporigheid harer lezeres heeft doen openvallen.

— Ik heb juist een middel in de hand, dat u bij uitstek zal kunnen dienen.

— In der daad?

— Ik laat het aan uw oordeel over.

Daarop deelde Mejufvrouw Beauval aan de gravin de Brizlieu mede, wat haar van Manette bekend was, wier al te plebeïsche naam zij door dien van Aglaë verving.

— Mijne beschermelinge, dus voer de voormalige lezeres voort, heeft wel is waar geene schitterende opvoeding genoten; maar zij bezit eene ongekunstelde en bescheidene vrijmoedigheid benevens een bewonderenswaardig geheugen: het eerste zal haar dienen om met de meeste welvoegelijkheid eene plaats in het *boudoir* van lady Elginford in te nemen, en het laatste om zich schielijk met de engelsche

(staatsblad no. 56) worden belanghebbenden ten overvloede bij deze herinnerd aan de bepalingen van art. 9 der wet van 28 Julij 1850 (Nederl. staatsblad no. 44) volgens welke:

(*Alinea* 1) het genot der regten, door de naturalisatie verkregen, aanvangt, zoodra:

de wet, waarbij zij verleend is, van verbindende kracht is geworden,

en de genaturaliseerde aan het bestuur zijner woonplaats, de geregistreerde *brieven* van naturalisatie vertoond — en (hetzij in persoon of bij authentieken gemagtigde) de verklaring afgelegd heeft dat hij de naturalisatie aanneemt;

(*Alinea* 3) de naturalisatie vervalt, indien de aanneming niet *binnen zes maanden* heeft plaats gehad, nadat de wet, die haar verleend heeft, van verbindende kracht is geworden,— dat is: *binnen zes maanden* volgende op den twintigsten dag, na de dagteekening van het staatsblad, waarin de wet is geplaatst.

Aan belanghebbenden wordt mitsdien aanbevolen, om zich ten spoedigste bij het hoofd van gewestelijk bestuur hunner woonplaats te vervoegen, ter voorkoming dat de bij de wet gestelde termijn verloope, en de naturalisatie vervalle.

BATAVIA, *De Algemeene Secretaris*,
den 1*sten September* 1859. A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 15den Junij 1859, no. 39, is aan den gepensioneerden majoor van het leger in Nederlandsch-Indie L. Pison, laatstelijk militairen plaatselijken kommandant der stad Batavia, verleend de titulaire rang van luitenant-kolonel.

Bij Koninklijk besluit van den 14den Julij 1859, no. 49 en 50, zijn benoemd tot kommandeurs der orde van den Nederlandschen Leeuw, Hunne Hoogheden de Sulthan van Djokjokarta, Hamangkoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabdoer Rachman Saiden Panotogomo Kalifathoelah de VIde, en de Soesoehoenan van Soerakarta, Pokoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabdoer Rachman Saidin Panotogomo de VIIIste.

Bij Koninklijk besluit van den 14den Julij 1859, no. 51, is benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, de onafhankelijke Prins aan het hof van Soerakarta Pangeran Adhipati Ario Mangkoe Negoro.

Bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, van den 14den Julij 1859, zijn in de orde van de Eikenkroon benoemd;

tot kommandeur, de gepensioneerde generaal-majoor titulair J. B. J. Sutherland, en

tot ridder, de met verlof in Europa aanwezige betaalmeester der tweede klasse H. Kaula,

beiden van het leger in Oost-Indie.

(*Voor het land.*) De RESIDENT VAN SOERABAYA, brengt ter kennis van het algemeen, dat op MAANDAG, den 26sten SEPTEMBER 1859 des morgens ten 8 ure te PLOSSO, district KABOOH, afdeeling MODJOKERTO, Residentie SOERABAYA, door den vendumeester aldaar bij kleine kavelingen en voor rekening van den Lande publiek zullen worden verkocht p. m. 1500 STUKS JATTIE BALKEN en DOLKEN van verschillende dimensien, afkomstig uit den aankap van 1858.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd*,
30 *Augustus* 1859. (1131) VAN DER WIJCK.

De ondergeteekende maakt bekend, dat, van af Maandag den 12den dezer, tot nader opzeggen, den weg aan de *Pegirian*, langs de officierswoningen van het kavallerie kampement, voor de passage van wagens en karren zal zijn afgesloten.

De Assistent Resident voor de policie.
Bij indispositie.
De Kommies ten policie bureele
(1152) H. SCHMIDT WEIJMANS.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het Jaar 1859.

In de maand September	op den 18den.		
„ „ „ October	„ „ 8den	en 18den.	
„ „ „ November	„ „ 2den	„ 18den.	
„ „ „ December	„ „ 3den	„ 19den.	

des namiddags te vier ure.

EXERCITIEN VOOR DE SCHUTTERIJ

den 13den September voor het geheele Batallion.
„ 20sten „ „ de 2de klasse, recruten en 1/2 Kader.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 13*den September* 1859.

Bij den heer A. H. Deeleman in de stad van diverse goederen.

Op Woensdag den 14*den September* 1859.

Bij den heer D. D. van Boeckholtz in de Chinesche kamp van diverse goederen.

Op Donderdag den 15*den September* 1859.

Bij de heeren Gebr. Kocken in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 16*den September* 1859.

Op de stapelplaats van de heeren B. J. van Eck & Co, te Lendjo van houtwerken. (1144)

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

H. J. STAVERMAN
MET
H. C. LEROUX.

KEDIRIE, *den* 3*den Augustus* 1859. (1137)
Algemeene kennisgave.

Getrouwd:

T. A. KAMSMA
MET
A. L. B. VOISIN.

BANJOEWANGIE 29 *Augustus* 1859. (1143)

Getrouwd:

A. HEIJLIGERS,
1 *Luit. der Art.*,
met
H. C. HORNOFF.

SOERABAYA, 10 *September*. (1161)

Op de VENDUTIE.

Van *Dingsdag* 13 *September*.
BIJ
A. H. DEELEMAN.

Zal voor rekening van wien zulks moge aangaan worden verkocht:

51 picols heel afgesloopt ROOD BLADKOPER.
33 „ idem GEEL BLADKOPER.
57 katjes BLADKOPER aan kleine stukjes.

Afkomstig van het Nederl. schip **HENRIETTE MARIA**, kapt. DE BOER. (1153)

Op VENDUTIE.

Van Dingsdag 13 *September.*
BIJ
A. H. DEELEMAN.

Zal nog worden verkocht:
42 picols AFGESLOOPT BLADKOPER.
$1^{32}/_{100}$ picols SPIJKERS.

Afkomstig van het Ned. schip **JOAN MELCHIOR KEMPER** kapt. SALM. (1156)

Op de VENDUTIE.

Van *Woensdag den* 14*den September a. s.*
BIJ
D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

2 GEBROKEN STENGEN PARDOENS, en een GEBROKEN TROS, afkomstig van het Nederlandsche schip *Jan Schouten*.

EEN GEBROKEN BOEGSPRIET en EEN BEELD, afkomstig van het Pruissische schip *der Nord*.

en

Eene partij afgesloopt ROOD BLADKOPER en SPIJKERS, afkomstig van het Nederlandsche schip *Osiris*, Kapitein KRAMER. (1146)

Op de VENDUTIE.

Van *den* 14*den September a. s.*

Zal ter sluiting van rekening ZONDER RESERVE worden verkocht, een Factuur provisien bestaande uit diverse GROENTENS, VLEESCHEN, SOEP, BOUILLON, ZALM, PALING, allen in blik; stopflesschen met GEDROOGDE VRUCHTEN, THEEBANKET en BITTERKOEKJES; trommels met SUCADE en SECRETARIS KOEK.

Verders: eene partij ADRIANOPEL ROOD GEDRUKT KATOEN, ZEEP, in lange stukken, BOTER, SPEELGOED, LEIJEN, Circa 30 picols ongekleide SUIKER in ZAKKEN, Zwarte ZIJDEN DASSEN, ZIJDEN SARONGS, SLENDANGS en KAINS, WIT GOED, HOOFDDOEKEN, GINGGANG enz.

(1147) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

Op de vendutie van den 14den September a. s.

BIJ
D. D. VAN BOECKHOLTZ.

zal nog worden verkocht een WHALE BOAT. (1160)

Op de VENDUTIE

Van *den* 14*den September a. s.*
BIJ
D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

E. J. / A J v C.	§ 425 — 428 en 431. 3 balen à 50 ps. $^6/_4$ RUWE CALICOTS.	
id.	§ 426 — 436 — 437 / 442 — 446 en 455	6 balen à 50 ps. $^6/_4$ RUWE CALICOTS.
J F S	§ 1581 en 1598. 2 c/ à 50 ps. $^6/_4$ RUWE CALICOTS.	
H P G / EMC	§ 3844. 1 c/ à 50 ps. $^6/_4$ MADAPOLLAMS.	

beschadigd aangebragt per het Nederl. schip **MACAO**, kapt. J. KROLL.

alsmede:

I F v L & Co. — 1 c/ à 50 ps. RUWE DRILLS, beschadigd aangebragt per Nederl. schip **JOAN MELCHIOR KEMPER**, kapt. SALM. (1159)

---

taal gemeenzaam te maken; voeg bij deze twee goede hoedanigheden een verwonderlijk talent in het voorlezen; zij is begaafd met eene zachte en welluidende stem, met eene zuivere en heldere uitspraak; kortom ik acht haar in alle opzigten geschikt om de plaats te vervullen voor welke gij iemand zoekt.

— Ik kan u niet ontveinzen, lieve Sophia, hervatte Mevrouw de Brizlieu, dat ik eene andere hoop gekoesterd had; dat ik mij had gevleid dat gij, uit vriendschap voor mij, aan Mevrouw Elginford de diensten wel zoudt willen bewijzen, waarmede gij mij eertijds zoo aan u verpligttet.

— Ach! op mijne jaren is dit niet meer mogelijk; geloof mij, de kleine Aglaë zal uwe vriendin veel beter bevallen.

— Welnu, als het dan niet anders kan, laat het dan de kleine Aglaë wezen.

Niet lang daarna, trad lady Elginford de salon der gravin binnen; men sprak haar over de beschermelinge van Mejufvrouw Beauval, die op zich nam haar den volgenden dag aan Mijlady voor te stellen.

De avond liep zonder verdere bijzonderheden ten einde, en Mejufvrouw Beauval keerde huiswaarts met de genoegzame zekerheid dat haar ontwerp geslaagd was.

V.

De volgende dag was voor de arme Manette een stormachtige dag vol beproevingen; onder het strijken verbrande zij twee dassen en drie mutsen. Hare moeder was woedend, en het geheele huis weêrklonk van de uitbarstingen harer gramschap. Terwijl zij alzoo aan haren toorn lucht gaf, kwam Martha, de huishoudster van Mejufvrouw Beauval, bij de waschvrouw binnen, en verzocht haar bij hare meesteres boven te komen.

— Goeden middag, moeder Lefer, zeide de oude jufvrouw tot hare huurster, toen zij deze zag aankomen; het schijnt wel dat wij nog altijd boos kunnen zijn?

— Zou ik niet boos zijn, jufvrouw? heeft dat onhandige ding het niet in het hoofd gekregen om het goed van mijne klanten te verbranden? Op zoo 'n manier zou ik mijn goeden naam als waschvrouw wel eens in de heele wijk kunnen verliezen.

— Zeker, zoudt gij, daar hebt gij groot gelijk in, moeder Lefer! Maar gij moest er uit leeren dat men een kind nooit een beroep moet laten leeren, waarin het geen zin heeft.

— En welk beroep zou ik haar dan wel moeten leeren, als het u belieft? Eene waschvrouw is geene naaister, geene modemaakster, geene......

— Dat weet ik wel, mensch; maar indien gij zelve uwe dochter geen ander handwerk dan het uwe kunt leeren, waarom dan uwe vrienden niet in den arm genomen, die waarschijnlijk beter dan gij daartoe in staat zouden zijn?

— Mijne vrienden, mijn lieve jufvrouw? Eerst vrienden hebben!

— Foei, moeder Lefer, dat is niet mooi van u; dat is een regtstreeksche aanval op mij.

— Op u, jufvrouw?

— Wel zeker; ben ik niet de vriendin van al de bewoners van mijn huis, en in het bijzonder de uwe?

— O, jufvrouw, kijk dat is eene eer.....

— Kom, kom, moeder Lefer, gij hebt het niet goed aangelegd; gij hadt naar mij toe moeten komen, en mij dood eenvoudig de reden van uw verdriet moeten vertellen; ik zou er reeds lang in hebben voorzien; en gij hadt u, behalve een heel a boel driftt, ik weet niet hoeveel mutsen en kraagjes en andere nesterijen bespaard, die nu door Manette verbrand zijn.

— Lieve deugd, zou het mogelijk zijn?

— Stellig. Manette is een allerliefste meid; zij wascht zeer slecht, maar daarentegen leest zij onverbeterlijk; slag van strijken heeft zij in het geheel niet, maar haar schrift kan er zeer wel meê door, en hare spelling is zuiver; zie haar ergens te plaatsen waar zij hare kleine talenten nuttig besteden kan. Zeg, zoudt gij het wel willen?

— Hemelsche goedheid! ik zou niets liever zien; maar dan zou zij een uitzet noodig hebben, dat is een bezwaar waartegen mijne bekrompene middelen....

— Wat den uitzet aangaat, hernam Mejufvrouw Beauval, maak u daar niet ongerust over; ik ben God dank! rijk genoeg om er mij mede te belasten; laat dat maar geheel aan mij over.

— O, jufvrouw! Maar dat is toch al te vriendelijk!

— Daar zullen we nu maar van zwijgen; laat ons liever dadelijk aan het zoeken gaan naar eene plaats voor Manette; geeft gij mij volmagt daartoe?

— Wat zegt gij, jufvrouw?

— Of gij de zorg om over uwe dochter te beschikken zoo als ik het zal goedvinden, geheel en al aan mij overlaat?

— Geheel en al.

— Welnu, dat is afgesproken; ga nu spoedig Manette zeggen dat zij zich netjes en zindelijk moet aankleeden, en zend haar over een uur bij mij:

VI.

Terwijl het onderhoud gevoerd werd, dat wij zoo even den lezer mededeelden, was Zephirette de trappen af in den winkel van moeder Lefer binnen gegaan, en knoopte een gesprek aan met Manette, welke zij van de op handen zijnde verandering in haar lot verwittigde. Ofschoon zij zeer be-

HERUITBESTEDING.

Op Donderdag den 15den September 1859.

Des morgens ten 9 uur zal door den Administrateur van het garnizoen te *Banjoewangie* eene heruitbesteding worden gehouden voor de levering van levensmiddelen enz. ten behoeve van de bezetting aldaar gedurende het jaar 1860 en zulks geheel overeenkomstig de voorwaarden van uitbesteding gepubliceerd bij de *Javasche Courant* van 16 Julij 1859 No. 57.

De Onder-Intendant der 2de klasse in de 3de militaire afdeeling op Java,

(1136) Hk. VEMER.

VENDUTIE.

Vrijdag den 16den September.

Zullen door de ondergeteekenden op hunne Stapelplaats te *Dinoyo* op publieke vendutie worden verkocht:

p. m. **500 STUKS BALKEN**

afkomstig van den Gouvernements houtaankap BLITAR van den Heer W. B. LOUDON.

(1107) **B. J. VAN ECK & CO.**

HOUTVEILING TE GRISSEE.

Op Zaturdag den 24sten September aanstaande, zullen te *Grissee* worden verkocht cc. **900 STUKS HOUTWERKEN** op de stapelplaats van den Heer P. C. VAN ROYEN, geschikt voor **HUIS** en **SCHEEPSBOUW** alsmede eenige **KROMHOUTEN**. (1158)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 28sten September 1859.

Van HET GEBOUW thans in gebruik zijnde van de WEESKAMER, met daaraan belendende VIJF PAKHUIZEN te zamen een perceel vormende bij uitstek gunstig gelegen voor den handel; een en ander toebehoorende aan de minderjarige kinderen van den heer N. COBLIJN.
Nadere informatien te bekomen bij de firma.

(1108) L. G. VAN LAKERVELD & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP MENADO,

Kapitein COUTERON.

Vertrekt naar MACASSAR, TIMOR, DELHI en de MOLUCCOS op den 15den aanstaande. Adres bij

(1162) **W. CORES DE VRIES.**

HET VERTREK DER

STOOMBOOT OENARANG,

KAPITEIN S. VAN HULSTIJN.

Naar SAMARANG en BATAVIA is bepaald op *den 28sten September.*
Over vracht en passage gelieve men zich te adresseren bij

De Agenten,

(1130) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

Gezagvoerder E. LEWIS,

zal op *Zondag den* 18*den dezer,* naar BATAVIA via SAMARANG vertrekken.

Voor vracht en passage adresseere men zich bij

De Agenten,

(1150) FRASER EATON & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

VRACHT EN

PASSAGE NAAR MACASSAR.

Worden aangeboden met het in den loop der volgende week derwaarts vertrekkende Nederlandsch Barkschip **HELENA CONSTANTIA,** Kapt. DONEMA.

Nadere informatien bij

(1151) **FRASER EATON & CO.**

Op het bureau van den Assistent-Resident van Madura, is **EEN KLERK BENOODIGD,** op eene bezoldiging van *ƒ* 70.— 's maands, behalve eenige andere kleine inkomsten aan die betrekking verbonden.

Er zal voornamelijk gelet worden op een duidelijk handschrift en kennis van kas-administratie.

Hiertoe genegen zijnde gelieve men zich met eigenhandig geschrevene brieven franco te adresseren aan den Assistent-Resident voornoemd. (1155)

TE KOOP

HET HUIS van J. M. BURGEMEESTRE. (1165)

TE KOOP

LEESBIBLIOTHEEK.

De ondergeteekenden zich van hunne leesbibliotheek willende ontdoen bieden dezelve te koop aan.

Voorzien van de beste Hollandsche en Fransche romans en bestaande uit circa 1200 werken vormt het een uitmuntend fonds voor *Leesgezelschappen, Societeiten* of *Militaire Kantines.*

De administratie daarvan niet omslagtig zijnde zou voor velen daarmede eene bijzaak kunnen worden gevormd, die een aardig maandelijks inkomen afwerpt.

Voorwaarden, inlichtingen enz. zijn te bekomen bij

(1164) **LE ROY & CO.**

PUIKE MANILLA CIGAREN N°. 2 per 1000	*ƒ* 44.—
„ BOTER per ton	„ 16.—
„ ID. „ pond	„ 2.—
AMERIKAANSCHE KLOKKEN loopende 8 dagen	„ 20.—
PUIKE GENEVER per kist	„ 13.—
„ „ 5 fleschen	„ 5.—
JOHN ALBERTY COGNAC (in Frankrijk afgetapt) per dozijn	„ 25.—
VERSCH SELTERSWATER in halve kruiken pr. mand	„ 12.—
VERSCH SELTERSWATER in halve kruiken per dozijn	„ 3.25
RENDORPS Haantjes bier per dozijn	„ 8.—

Alsmede alle andere dranken en velerlei andere artikelen.

Alles à Contant bij

(1157) OEI MOELIEN.
Kampong Djepoon.

WEDEROM ONTVANGEN

GROONE ZEEP in vaatjes.

(1163) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

PUIKE JENEVER.

ƒ 14. Contant per kelder, bij

(1154) L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

KALKOENEN

Verkrijgbaar *à contant* bij

(1145) STRAATES te *Pamakassan.*

239ste STAATS LOTERIJ.

LOTEN voor deze LOTERIJ uit de collecte van GEBR. POLAK DANIEL, verkrijgbaar bij de ondergeteekenden en de heeren WEYERMAN & Co, te *Pasoeroean* tegen ondervolgende prijzen:

Een Geheel	lot	*ƒ* 100.—
Een Half	id.	„ 50.—
Een Vijfde	id.	„ 20.—
Een Tiende	id.	„ 10.—

Nog immer zijn eenige weinige loten verkrijgbaar bij

(1015) **LE ROY & CO.**

GENEZING VAN JICHT IN CALCUTTA.

Afschrift van eenen brief gedagteekend 14 *Maart* 1859, *ontvangen van Baboe Bissumbie Law gewezen hoofdcommies bij de Policie te Calcutta.*

Aan

Professor HOLLOWAY.

244 Strand Londen.

Mijnheer! Na gedurende verscheidene jaren lijdende te zijn geweest aan jicht of rheumatische pijnen in beide beenen, en bijna alle middelen te hebben beproefd zonder de minste verligting te erlangen, werd ik eindelijk genoopt eene proef te nemen met uwe *pillen* en *zalf*, en gevoel mij gelukkig en opregtelijk dankbaar u te kunnen mededeelen dat ik al spoedig groote verligting ondervond. — Ik ging voort met die medicijnen te gebruiken, en bevond mij gedurende den geheelen winter, en ook thans nog, zeer wel. Daarom verzoek ik u, mijnheer! mijnen nederigen dank aantenemen; ik gevoel het dat ik niet dankbaar genoeg kan zijn voor het geluk dat mij door uwe kostelijke pillen en zalf is ten deel gevallen, en zal ik al mijn best doen dezelve aan mijne vrienden te recommanderen. Ik ben, Mijnheer.

uwen nederigen dienaar.

(1112) (*w. g.*) Bissumbie Law.

THEATRE--FRANÇAIS

TE

SOERABAYA.

Maandag 12 *September* 1859.

Met toestemming van den Resident.

Tweede voorstelling van het laatste abonnement

LES FILLES DE MARBRE

ET

GILLE RAVISSEUR.

AANVANG DES AVONDS TEN $7^1/_2$ URE.

(1148) **VAN KINSBERGEN.**

---

droefd was over hare onhandigheid, en over de berispingen welke zij zich daardoor op den hals haalde, zoude het meisje deze nog liever altijd verduurd hebben, dan eene plaatsing aan te nemen, waardoor haar voortaan elke ontmoeting met Jakob ontzegd zou worden. Haar arm hart bloedde op de gedachte dat zij hem niet meer zien zou, en Zephirette moest hare vriendschap in al derzelver levendigheid en opregtheid aan den dag leggen, voor dat zij Manette tot zulk een wreed offer kon doen besluiten.

Eindelijk liet Manette zich, half goed- half kwaadschiks overreden door de vermaningen harer vriendin, zoowel als door de geheime stem van haar geweten, en een gevoel van kuischheid dat voor de liefde nog niet gebukt had; door hare moeder zelve gekleed, vergezelde zij te vier ure in den namiddag Mejufvrouw Beauval naar lady Elginford.

Mejufvrouw Beauval, die door een langdurig verkeer in de beste kringen der groote wereld, volmaakt gemeenzaam geworden was met den toon en de manieren der salons, wist hare pupil zoodanig voor te stellen dat de haar aangeborene stijfheid, zoo niet geheel verborgen, ten minste met verschooning aangezien werd; aan den anderen kant deed zij hare goede hoedanigheden krachtig uitkomen, en het gelukte haar de adellijke dame te overtuigen, dat zij eene onschatbare aanwinst zou doen, door de lieve en jonge *Aglaë, geliefde nicht van hare beschermster*, in haar gezin op te nemen.

Dit kleine bedrog bragt eene wonderdadige werking op lady Elginford te weeg. Het zekere en doordringende oog dezer dame had de verdienste van Mejufvrouw Beauval naar waarde weten te schatten, over wie bovendien de gravin de Brizlieu eene schitterende lofrede had uitgesproken. Het koste haar niet veel moeite zich te verbeelden dat het nichtje der voormalige lezeres welligt spoedig hare tante zou evenaren, wier goede hoedanigheden zij bezitten zou, zonder met hare minder aangename eigenschappen behebt te zijn. Alzoo werd de zaak onherroepelijk vastgesteld; Manette, onder den naam van Aglaë bij het personeel van het hotel Elginford opgenomen, at dienzelfden dag aan de tafel van lady Angeline en begon hare werkzaamheden des avonds, door voor de adellijke dame uit een nieuwen dichtbundel voor te lezen, die pas door een onzer beroemdste letterkundigen uitgegeven was.

Deze zachte en weemoedige poezij was volmaakt in overeenstemming met de stem der jonge lezeres, maar in het bijzonder met hare geheime gevoelens, die aan de klagende ontboezemingen van den dichter eene levendige en treffende natuurlijkheid verleenden. Verscheidene malen werden de oogen van lady Elginford door tranen bevochtigd, en toen de twee vrouwen van elkander scheidden om zich ter ruste te begeven, bemerkte Manette, of liever Aglaë — want bij dezen naam zullen wij haar voortaan noemen — dat zij, hoewel reeds bepaald aangenomen, de plaats door hare eigene krachten veroverd had, en het behoud er van alleen aan hare eigene verdiensten zou te danken hebben, en niet aan de overredingsmiddelen door Mejufvrouw Beauval aangewend.

VII.

De vestiging van Manette bij eene rijke adellijke dame verspreide zich schielijk door het geheele huis van Mejufvrouw Beauval. Zephirette had het van de eigenares zelve vernomen, moeder Lefer had het aan moeder Maniveau medegedeeld en Jacob wist het uit den mond zijner moeder. De arme Jakob was vernietigd; hij plengde geen enkelen traan, hij uitte geen woord; gedurende eene week dacht hij op het middel om het voorwerp zijner liefde terug te vinden; eene maand lang stelde hij alles in het werk om daarin te slagen; en toen hij eindelijk overtuigd was dat zijne pogingen magteloos waren, besloot hij tot een wanhopigen stap.

Op den dag dat hij zijn bebesluit genomen had, wachtte hij bedaard tot dat zijne noeder te huis kwam en toen hij zich met haar alleen bevond, zeide hij tot haar:

— Moeder, over twee jaar moet ik loten; wij zijn niet rijk, en het weinige dat gij bezit, hebt gij door zuren arbeid verdiend; ik zou u daarvan niet willen berooven; over twee jaar zal ik dus in dienst moeten. Beter wat vroeger dan wat later, heb ik gedacht; geef mij uwe toestemming, ik heb besloten te teekenen.

De oude vrouw, welke deze woorden als een donderslag in de ooren klonken, wist in het eerst niet of zij goed verstaan had; maar toen haar zoon herhaald had dat hij volstrekt besloten was te vertrekken; toen zij de geheele reeks van tegenwerpingen had uitgeput, welke het hoofd eener moeder bevatten kan; toen zij zag dat al hare gebeden en smeekingen, waarvan haar moederhart overvloeide, buiten staat waren het voornemen van Jakob aan het wankelen te brengen, was zij genoodzaakt toe te geven. Met den dood in het hart, en oogen die in tranen zwommen, willigde zij in wat zij niet beletten kon.

f 50,000.- à *f* 70,000.-

Wordt gevraagd onder verband van schip en vrachtloon als bodemerij voor het Hollandsche Barkschip **SAMUEL HENDRICUS**, Gezagvoerder A. G. BOUTEN, zijnde deze bodem bevracht door de N. H. Maatschappij.

Aanbiedingen kunnen worden gedaan tot en met den 30sten September des middags ten 12 uren ten kantore van den waarnemend notaris MR. T. A. KLINKHAMER te Soerabaja. (1166)

GESTEMPELD POSTPAPIER.

ZWAAR WIT, VERGÉ en AZURÉ POSTPAPIER van uitmuntende kwaliteit wordt door ons zeer net, met firma, naam of initialen gestempeld, afgeleverd bij 10 pakken zonder bijberekening van stempelloon het KWARTO FORMAAT ad *f* 40.— per 10 pakken
„ OCTAVO „ „ „ 30.— „ 10 „
Minder dan 10 pakken nemende wordt stempelloon berekend.

(1103) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH-INDIE.

SOERABAYA, den 12den September 1859.

Wij vernemen dat bij een huisonderzoek naar clandestine amfioen bij een Javaan in de afdeeling Koedoes (Res. Japara) zijn gevonden een aantal kwart gulden stukken, die met zoodanige juistheid zijn nagemaakt dat die maar uiterst moeijelijk van de echte te onderscheiden zijn.

— Ll. Maandag avond is een Chinees door een zijner landgenooten vermoord. De vermoorde kwam in den avond bij de vrouw des daders, die zich aan den rivierkant bevond, waarop haar echtgenoot toeschoot en hem met een mes in de regterborst stak. De ongelukkige viel in de rivier, maar werd door den verwoeden Chinees nagesprongen en daar verder afgemaakt. De schuldige is in hechtenis genomen en heeft als oorzaak zijner misdaad opgegeven, dat zijne vrouw in overspel leefde met den vermoorde.

— Met genoegen kunnen wij berigten, dat de Oostenrijksche Lloyd hare stoomvaartdienst tusschen Alexandrie en Triest hervat heeft.

— Men deelt ons mede, dat er per telegraaf (?) van Samarang alhier eene bestelling is ontvangen, om alle ledige wijnflesschen en kisten op te koopen, aangezien het 100-tal ledige flesschen à *f* 25.— zilver en de ledige wijnkist à *f* 6.— per stuk door het gouvernement zijn uitbesteed.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd., 5 September:

Ll. Donderdag begaf zich de Europesche flankeur Grause, der alhier in garnizoen liggende 1ste compagnie van het 12de Bataillon, in de omstreken van den post Tjiloear, op de varkensjagt. Zijn geweer herhaaldelijk weigerende, beproefde hij er de lading uit te trekken hetgeen hem in zoo ver gelukte, dat de kogel los kwam. Daar het kruid echter in den loop bleef, beproefde hij, door het gloeijend makend daarvan, het te doen ontbranden, dat echter mislukte. Alsnu blies hij boven in den loop, met dat ongelukkig gevolg, dat het kruid afging en hij onmiddelijk op plaats dood bleef.

(*Java-Bode.*)

BATAVIA. — Wij ontvangen het belangrijke en ons verheugend berigt, dat Z. Exc. de Lt.-Generaal J. van Swieten, kommandant van het Indisch leger, zich in persoon zal belasten met het opperbevel van de expeditie tegen Boni. (B. H.)

— Zondag den 4den j. l. bij gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. den prins van Oranje werd door den Lt.-Generaal kommandant van het leger, op het Koningsplein eene groote parade gehouden over de troepen der garnizoenen Weltevreden en Meester Cornelis, bestaande uit drie bataillons infanterie, eene batterij zespenders, eene kompagnie sappeurs en een eskadron kavalerie.

De parade werd gekommandeerd door den majoor Smits, kommandant van het 10de bataillon.

De houding der troepen liet niets te wenschen over.

(B. H.)

— *Celebes.* Op het berigt, dat eene bende van ongeveer 400 Boniren, onder aanvoering van Aroe-Radja, daeng Par ranrang en daeng Matjon, de grenzen van het gouvernements gebied had overschreden, rukte de militaire magt, die tot handhaving van gouvernements gezag in het bergregentschap Laboeadja, geposteerd was, den 18den Augustus jl., onder bevel van den majoor Heisterkamp naar Tjomba op, na versterkt te zijn met twee kompagnien der mobiele kolonne van Panka-djéné.

Tegen 12 uur op gemelden datum eene ravijn nabij de kampong Paron Tjinrana doortrekkende, werd de kolonne onverwachts en nagenoeg van alle kanten door een hevig vuur bestookt terwijl de vijand zich achter steenen en in de bosschen verscholen hield.

Na een kort gevecht gelukte het evenwel aan onze troepen den vijand te verjagen, die, naar men beweert, weder over de grenzen is getrokken. Eenige aanvallers werden gedood en verscheiden hunner gewond, waaronder ook de aanvoerder Aroe-Radja. Aan onze zijde zijn een sergeant en twee soldaten van de Amboinesche kompagnie vrij ernstig geblesseerd.

Naar haar bivouac teruggekeerd, overkwam aan de kolonne op den 23sten Augustus een noodlottig ongeval door het afbranden der woningen, waarin zij haar tijdelijk verblijf hield. Menschenlevens zijn daarbij niet te betreuren, maar de vivres en andere benoodigdheden werden gedeeltelijk vernield.

Vermits de vijand verjaagd was en de weder opbouw van het bivouac als ook de dagelijksche voorziening in levensbehoeften, uit de vlakte naar het gebergte, aan bezwaren onderhevig waren, is de kolonne van Laboeadja teruggetrokken op Semangie dat aan den voet van den bergpas is gelegen.

(*Jav. Court.*)

NEDERLAND.

— Jl. Dingsdag is het aspirant examen aan de koninklijke militaire akademie te Breda, dat ruim eene maand heeft geduurd, ten einde geloopen. Naar men verneemt hebben er, van de 206 jongelieden die zich hadden aangemeld, — doch waarvan 30 door de geneeskundige commissie zijn afgekeurd, of van het examen hebben afgezien, zoodat 176 examen hebben afgelegd,— 76 aan de vereischten voldaan, verdeeld als volgt: Voor de dienst hier te lande. Infanterie 31, cavalerie 4, artillerie 10, genie 2. Voor de dienst in de kolonien. Infanterie 18, artillerie 8, genie 3.

— Naar men van goederhand verneemt bestaat het bepaalde voornemen, om eene wijziging te brengen in art. 5 van het reglement op de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, en wel om geene jongelieden beneden den ouderdom van 15 jaren aan gemelde inrigting toe te laten.

— Het Java committé (Nederlandsche afdeeling van het genootschap van in en uitwendige zending te Batavia), vierde gisteren het 4de jaarfeest. in het gebouw van de Vereeniging ter verbreiding der waarheid, in de Elandstraat te Amsterdam. Uit het verslag bleek, dat de werkkring van het committé zich meer en meer uitbreidde en zich niet meer uitsluitend tot het collecteren en overmaken van gelden naar Java bepaalde. Reeds werden door het committé onderscheidene personen, waaronder een Javaansche en een Maleische jongen, tot zendelingen opgeleid. Ook nog onlangs was een Chineesche jongen, die door zijne stiefmoeder te Macao als slaaf was verkocht, door vrienden der zendingszaak aan de zorg van het committé toevertrouwd, om hem tot dat werk voor de Chinezen op Java op te leiden. Niettegenstaande de groote uitgaven aan dit een en ander verbonden, was in het afgeloopen jaar de belangrijke som van ruim *f* 2400 ter beschikking van de kas van het genootschap te Batavia gesteld.

— De *Diergaarde* alhier ontving op nieuw een kostbaar geschenk, zijnde een fraaije *Ourang Outang*, in gezonden staat alhier aangebragt door kapitein C. van Rijn van Alkemade, voerende het barkschip de *Twee Anthonijs*, en van Java afgezonden en geschonken door kapitein W. H. Rusman, gevoerd hebbende het barkschip *Amboina*, beide schepen toebehoorende aan de heeren A. van Hoboken & Zoonen, alhier.

De inrigting heeft dus thans het voorregt, door de vrijgevigheid harer stadgenooten, voorzien te zijn van een exemplaar van twee verschillende soorten van dit zeldzame en moeijelijk over te voeren dier, als een uit Afrika en een uit Azie afkomstig. Door ruiling kwam zij wijders in het bezit van twee zeldzame en prachtige exemplaren van vogels, namelijk van een paar *Demoiselles de Numidie*, alsmede van een *Flamingo*.

De directeur en commissaris van de *Diergaarde*, de heer *Martin* keerde dezer dagen uit Londen terug, met een fraai paar buitengewoon groote Bengaalsche of Konings-Tijgers, welke hij daar niettegenstaande de groote concurrentie, bij magte is geweest voor rekening van de *Diergaarde* te koopen, en welke onder zijne persoonlijke zorgen herwaarts zijn overgevoerd.

Dat tijgerpaar is afkomstig van den koning van Oude. in Britsch-Indie, in wiens worstelperk door hen menige overwinning is behaald. De tijger is ongetwijfeld de grootste die immer hier te lande gezien is. Als bewijs van zijne buitengewone kracht en vlugheid, wordt gemeld dat hij aan het voornoemde hof de eenigste tijger is geweest, die de buffels het hoofd kon bieden, terwijl alle andere tijgers door de buffels overwonnen werden. Het zijn buitengewoon schoone dieren; uit elk hunner bewegingen spreekt sierlijkheid en spierkracht. Zij zullen de *Diergaarde* tot een buitengewoon sieraad verstrekken.

Heeren directeuren van de Nederlandsche stoomboot-maatschappij en kapitein *Smith*, gezagvoerder van het stoomschip *Batavier*, hebben de loyauteit gehad deze dieren met al wat daar toe behoorde, kosteloos van Londen herwaarts over te voeren.

ITALIE.

— De jongste berigten uit Napels luiden niet gunstig. Het schijnt dat de jeugdige vorst te zeer de voetstappen zijns vaders drukt. Wel is de Heer Filangieri benoemd tot minister en president van den ministerraad, maar daardoor is tot heden geene verandering in den loop der zaken gebragt. Onder de geamnestieerde personen bevindt zich geen enkele, die om staatkundige misdrijven van zijne vrijheid was beroofd. Dit heeft de gisting onder de bevolking in niet geringe mate doen stijgen.

— Volgens berigten uit Napels, heeft de door den nieuwen Koning verleende amnestie aan de staatkundige veroordeelden bij lange na die uitbreiding niet, welke de depêche daaraan gegeven heeft, zoodat nog een groot aantal veroordeelden daarvan uitgesloten bleef. Intusschen wordt gemeld, dat de Koning weldra eenige besluiten zal uitvaardigen, die als een vervolg aan te merken zijn op de reeds verleende amnestie. De regering moet zich bereids hiermede bezig houden.

BRITSCH INDIË.

Toen de hevigste woede van den oorlog tegen de opstandelingen voorbij was en het land een vreedzamer aanzien begon te krijgen, toen zeiden sommigen dat het oproer niet kon worden beschouwd als gedempt te zijn zoolang de Nana Sahib en Tantia Topee nog leefden, of ten minsten zoolang zij nog op vrije voeten zouden zijn — Welnu! de laatst genoemde dezer beide hoofdaanvoerders heeft zijn vergrijp tegen het Engelsche bestuur op den 18 Julij met zijn leven geboet.

Hij werd teregtgesteld voor eenen krijgsraad onder beschuldiging van als Engelsch onderdaan, verblijf houdende te Bhitoor op Engelsch grondgebied, tot openlijke muiterij te zijn overgeslagen, de wapenen voerend tegen het heerschend gouvernement — Den 13den was hij van Mahoodee naar Seepree overgebragt en den 14den was men den geheelen bezig met zijne teregtstelling Den 18den, nadat hij eenen schrijver een lang stuk betreffende eenige bijzonderheden uit den opstand had gedicteerd, gaf hij den wensch te kennen om te weten welk zijn lot zou zijn, en verzocht, ingeval men hem had ter dood veroordeeld, niet langer met de uitvoering van het vonnis te dralen. Tegen den middag werd hem dan ook aangezegd dat hij nog dienzelfden dag zou worden gehangen, welke aanzegging hij zeer bedaard aanhoorde: alleen merkte hij op dat hij liever zou zijn doodgeschoten geworden dan gehangen; hij hoopte echter dat het Gouvernement deszelfs wraak niet zou uitstrekken tot zijn gezin, dat ten eenemale vreemd was aan al zijne handelingen betreffende den opstand.

Bij de teregtzitting verklaarde hij dat noch hij, noch Nana Sahib in het minst deel hadden aan den gruwelijken moord te Cawnpore, welke schanddaad het werk was van de Sepoijs die toen nog niemand als aanvoerder erkenden: terwijl hij, voor zooveel hemzelf aanging, de plegtige verzekering gaf dat hij nimmer deel had gehad aan den dood van eenig Europeane of Europeaan, als alleen in eerlijk gevecht. — Hij rekende echter op een doodvonnis, want van den oogenblik dat hij het eerst deel nam aan het verzet tegen het bestuur, was het hem bekend geweest dat als hij in handen der Engelschen viel, hij niets anders had te verwachten.

Tot den laatsten oogenblik was hij bedaard; toen hem de strop werd om den hals gelegd toonde hij noch angst, noch voorgewendde onverschilligheid en stond hij daar met kalme waardigheid. — Nog eenige seconden,... het luik viel onder zijne voeten weg...... een oogenblik spartelens....... en....... Tantia Topee, de vermaarde aanvoerder der opstandelingen, was een lijk.

Het treffen van den wapenstilstand en van den vrede.

De volgende bijzonderheden betreffende het treffen van den wapenstilstand en den daarop te Villafranca geslotenen vrede zullen onzen lezers zeker aangenaam zijn.

De eerste schrede tot den vrede was voorzeker de zending van den Generaal Fleurij naar Verona, met eene depeche van Keizer Napoleon aan den Keizer van Oostenrijk.

Men merkte op, dat de Keizer sedert een paar dagen zeer ingespannen was. Hij ontving talrijke dépêches uit Duitschland, en men was overtuigd dat hij een geheim plan beraamde.

Onder het gevolg des Keizers en in het hoofdkwartier verwachtte men een stouten aanval op Verona, toen de Keizer — de dag wordt niet gemeld — des avonds ten 7 ure van tafel opstaande, den generaal Fleury liet roepen. „Mijn waarde generaal", zeide de Keizer, in tegenwoordigheid des Konings van Sardinië, die zeer ongerust scheen, maar toch kort daarna teekenen van goedkeuring gaf; „ik heb op dit oogenblik een diplomatieken militair noodig. Ik moet iemand hebben die zachtzinnig, verzoenend en innemend is. Daartoe heb ik aan u gedacht. Ziedaar een brief aan den Keizer van Oostenrijk, breng dien naar Verona. Lees hem, maak u goed met den geest van het geschrevene bekend, ik vraag eene wapenschorsing, die Keizer Frans Joseph moet aannemen. Ik reken op uw doorzigt om hem de denkbeelden te ontwikkelen, die in den brief zijn aangestipt." Daarop volgden eenige ophelderingen, die mede de goedkeuring des Konings van Sardinië wegdroegen.

De generaal nam een rijtuig en vertrok met zijn adjudant naar Verona. Hoewel de afstand niet groot was, was het echter uiterst moeijelijk daar te komen; het was half elf eer de generaal Fleury die stad bereikt had. De Keizer van Oostenrijk lag reeds te bed en sliep gerust, doch toen men aan den adjudant die de dienst had, te kennen gaf dat de generaal Fleury een eigenhandigen brief van Keizer Napoleon bragt, maakte men den Keizer wakker. Hij kleedde zich in alle haast en liet daarop de Franschen generaal binnen treden. Toen Frans Joseph den brief des Keizers van Frankrijk gelezen had, kenteekende zijn geheele voorkomen verbazing en ontroering.

"Uwe mededeeling is gewigtig genoeg, zeide hij, dat ik er over moet nadenken. Blijf hier tot morgen ochtend ten 8 ure en dan zal ik u antwoord geven."— „ Sire, ik ben tot uwe orders", hernam de generaal Fleury; uwe majesteit vergunne mij echter haar eenige overwegingen onder het oog te brengen, waardoor de stap van den Keizer opgehelderd zal worden " De generaal Fleury zette hierop alle beweegredenen uiteen, die den Keizer van Oostenrijk moesten nopen het gedane voorstel aan te nemen, zoo als de nabijheid der twee legers, waardoor een nieuw gevecht niet kon uitblijven en de bemiddeling, welke te laat zou komen; ook wees hij op den geduchten aanval, waaraan Venetië weldra zou bloot staan.— „ De overwegingen, welke gij doet gelden", hernam Keizer Frans Joseph, „zijn juist, ik zal er over nadenken, en morgen ochtend zult gij mijn antwoord hebben." Hierop beval hij zijn grootstalmeester zijne kamer te verlaten en die den generaal Fleury af te staan.

Ten 8 ure 's morgens werd de generaal bij den Keizer binnengeleid. Ditmaal had er weder een langdurig onderhoud tusschen hen beiden plaats; vervolgens begaf de Keizer zich naar eene nabij zijnde kamer en gaf den generaal het antwoord. Drie uren later bevond zich de generaal weer bij Keizer Napoleon.

Ten gevolge van een en ander hadden de maarschalk Vaillant en de veldtuigmeester von Hess eene bijeenkomst met elkander.

Het is bekend dat deze zending van den franschen generaal niet slechts eenen wapenstilstand maar ook de latere ontmoeting van de beide keizers ten gevolge had. Het huis te Villafranca, waar de zamenkomst der beide hooge personages plaats had, heeft een zeer eenvoudig voorkomen en onderscheidt zich door niets van een gewoon burgerhuis. In den ochtend van den dag waarop de bijeenkomst zou plaats hebben, zag men er eenigen van het dienst personeel van het huis des keizers, die zich daar bevonden om op Z. M. 's. verlangen een dejeuner gereed te maken. — Sedert Villafranca in de magt der franschen was, had men, als beter in overeenstemming met de thans daar wapperende vlag, op bijna alle plaatsen het portret van den Oostenrijkschen keizer vervangen door dat van Louis Napoleon, en was het waarschijnlijk eene kieschheid van den franschen keizer, dat in de zaal waar de beide Majesteiten elkander zouden ontmoeten, het portret van Frans Joseph naast dat van Napoleon III hing.

Keizer Napoleon was de eerste die ter plaatse aankwam,

vergezeld van den Maarschalk Vaillant en Generaal Martimpreij, die met den Oostenrijkschen Generaal Hess het tractaat van den wapenstilstand hebben geteekend, een eskadron centgardes en een eskadron keizerlijke guides in groot tenue.

Dewijl de keizer van Oostenrijk nog niet was aangekomen, stapte Napoleon niet dadelijk af aan het huis waar de zamenkomst zou plaats hebben, doch reed de stad door en den weg naar Verona op, ten einde Frans Joseph te gemoet te gaan. Deze, over zulk een kiesche hoffelijkheid getroffen zette, zoodra hij den keizer en diens escorte in het oog kreeg, zijn paard in galop, waarop de keizer van Frankrijk insgelijks zijn gevolg vooruitreed en in galop den Oostenrijkschen keizer te gemoet snelde.

De beide escortes hielden halt op korten afstand van elkander, en in de daardoor ontstane tusschenruimte had de ontmoeting der beide vorstelijke personen plaats. Reeds op eenen afstand wierpen zij elkander, ieder volgens zijn eigen militair gebruik, een groet toe, waarop zij, bij elkander gekomen, elkander de hand gaven en gedurende eenige minuten zamen stonden te spreken. De daarbij aanwezige Franschen en Oostenrijkers stonden inmiddels in diepe stilte dit tooneel aan te zien zonder een enkel woord van dit kort onderhoud te kunnen verstaan. In den beginne scheen de keizer van Oostenrijk zich eenigzins gegeneerd te gevoelen doch weldra herstelde hij zich.

Nadat alzoo eenige weinige woorden waren gewisseld, begaf men zich naar Villafranca; de beide vorstelijke personen zonder eenige onderscheidingsteekenen en beide met eene policiemuts op, reden te zamen aan het hoofd van den stoet die door beider gevolg werd gevormd. Vóór het huis der zamenkomst (het was het zelfde huis waarin keizer Frans Joseph den nacht voor den slag van Solferino had doorgebragt), schaarde zich de Oostenrijksche garde in de vestibule ter regter-, en de centgardes ter linkerzijde.

Keizer Frans Jozef drong er op aan, dat keizer Napoleon hem bij het binnentreden zou voorgaan. Laatstgen. bood hem daarop een dejeuner aan, voor welke uitnoodiging hij evenwel op eene hoffelijke wijze bedankte, met de betuiging, dat hij reeds had gedejeuneerd eer hij zich op weg begaf, en zich thans liever uitsluitend aan het onderhoud zou toewijden. Daarop begaven zich de beide keizers te zamen in het salon, terwijl alle overige personen zich van hen verwijderden. De maarschalk Vaillant begaf zich met den baron v. Hess, in gezelschap van de Fransche en Oostenrijksche officieren in een aan de vestibule grenzend vertrek.

De beide hooge personen namen plaats, keizer Napoleon aan een hoek der tafel vóór de bloemenvaas, keizer Frans Jozef tegenover hem. Eerstgenoemde legde eenige blaadjes papier en eenige cigaren in een brievencouvert gewikkeld, voor zich neder. Hij bood den jeugdigen souverein eene cigaar aan, waarvoor deze evenwel heuschelijk bedankte. Hierop drukte keizer Napoleon hem de hand op eene wijze en met een gebaar, waarin ten duidelijksten lag opgesloten: „komaan, laten we nu eens broederlijk en openhartig met elkander spreken.”

Het gesprek heeft langer dan een uur aangehouden. Ofschoon niemand daarbij tegenwoordig was en niemand ook vooreerst zal te weten komen, wat er in de korte bijeenkomst is verhandeld, willen sommigen evenwel verzekeren, nu eens Italiaansche, dan weder Duitsche klanken vernomen te hebben. Hoe dit zij, zooveel is zeker, dat er bij het onderhoud niet geschreven is en dat keizer Napoleon, hoogstwaarschijnlijk onwillekeurig en ongemerkt, van de meeste bloemen, die in de vaas vóór hem stonden, de blaadjes had afgeplukt.

Na verloop van ruim een uur zijn beiden opgestaan, en hebben zij elkander op de meest cordiale wijze op nieuw de hand gedrukt. HH. MM begaven zich toen naar het appartement, waar hunne officieren zaten, die ieder door zijn eigen keizer aan den anderen vorst werden voorgesteld. Keizer Napoleon heeft zich bij die gelegenheid nog een oogenblik met den baron von Hess onderhouden, terwijl keizer Frans Jozef met generaal Vaillant stond te spreken. Vervolgens passeerden HH. MM. met elkander eene revue over de gezamenlijke escortes, waarbij keizer Frans Jozef zich hoogst voldaan verklaarde over den uniform en de houding der cent-gardes en der guides, bij welke de Oostenrijksche gardes en de ulanen dan ook zeker eene veel minder schitterende figuur maakten.

Na elkander eindelijk ten afscheid nogmaals de hand te hebben gedrukt, sloeg keizer Frans Jozef den terugweg naar Verona in, waarna keizer Napoleon tegen half 12 ure weder te Valeggio terug kwam.

De Keizerlijke Ophelderingen.

De Keizerlijke van Oostenrijk en Frankrijk hebben ieder in het bijzonder ophelderingen gegeven aangaande den vrede van Villafranca. Geen hunner heeft evenwel eene verklaring van den oorlog gegeven, die onverklaarbaar is en blijft.

In eene toespraak aan zijn *volk* verklaart Frans Jozef dat hij den vrede heeft aangenomen omdat zijne natuurlijke bondgenooten hem verlaten hadden. Een beroemd Fransch geschiedschrijver en staatsman, die zijne diensten niet wijdt aan de dynasty Bonaparte, hoeveel hij ook moge geschreven hebben om dezelve te verheffen, heeft de geheele zaak in een korten maar bondigen volzin zamengevat: — „De keizer der Franschen verstaat de kunst van oorlog voeren, maar niemand verstaat beter dan de keizer van Oostenrijk, de kunst om vrede te sluiten.” Oostenrijk, hoe men het ook beschouwe, heeft er bij gewonnen. Het heeft Lombardie verloren maar het was ook naauwelijks het onderhoud waard. Mogt het later in belangrijkheid toenemen, zoo kan Oostenrijk het nog altijd van uit zijn geducht Quadrilateraal of *Vierect*, bespringen, wanneer de aandacht van Europa door ernstiger aangelegenheden elders wordt bezig gehouden. Op het onvoordeeligst beschouwd heeft Oostenrijk slechts zijnen Jonas overboord geworpen om het schip te behouden; en wat der mogendheid van Italie overblijft is, door opoffering van het zwakke en onhoudbare, des te sterker en zekerder geworden. Haar physiek overwigt in Italie is onveranderd gebleven; en het voordeel dat zij buiten Italie verkregen heeft is lang zoo beuzelachtig niet als het oppervlakkig moge schijnen. Haar aartsvijand Kossuth staat door zijne eigene schuld, ten doel aan de algemeene bespotting. Hij stelde vertrouwen in Lodewijk Napoleon, prees zijne taktiek en zag in hem den toekomstigen verlosser van Hongarije, zoodra hij Italie zou bevrijd hebben; men liet hem alleen in zijne verschansing, tot groot vermaak van het huis van Habsburg. Het was gelukkig voor Kossuth dat hij zich niet op Oostenrijks grondgebied waagde, en dat hij, toen men over den vrede onderhandelde, zich veilig te Turin bevond. Het beste gedeelte van de opheldering des *Kaisers* is dat waarin hij zijne overtuiging uitdrukt dat hij betere voorwaarden van den Franschen keizer verkregen heeft, dan hij redelijkerwijze van de onzijdige mogendheden. — Pruissen en Groot Britanje — had kunnen verwachten. Deze mogendheden, gerugggesteund door hun volk, zijn van oordeel dat Oostenrijk, in zijn eigen belang zoowel als in dat van geheel Europa, geene bezittingen behoort te hebben in het Italiaansche schiereiland, en dat Napoleon in zijn *programma*, waarin hij zijn voornemen te kennen gaf om Italie te verlossen, „van de Alpen af tot aan de Adriatische zee toe”, van een juist denkbeeld uitging. Hadde er echter een congres van de groote mogendheden plaats gehad, in stede van een oorlog, niet alleen zouden er een honderd-duizental menschenlevens en der oorlog voerende partijen een duizendtal millioenen francs gespaard zijn gebleven, maar dan ware Venetie, zoowel als Lombardie, van de hatelijke tegenwoordigheid der Tedeschi ontslagen geworden.

De ophelderingen van den keizer der Franschen zijn in geenen deele zoo voldoende als die van zijnen keizerlijken broeder van Oostenrijk. De zaak van Oostenrijk is klaar en duidelijk. Niemand kan er eene verkeerde uitlegging aan geven. Maar Napoleon III staat niet op zulk voordeelig terrein. Hij heeft overwinningen behaald maar zijne beloften niet nagekomen en zijne ophelderingen zijn weinig beter dan verontschuldigingen. *Il s'excuse et s'accuse.* Hij heeft Italie met misnoegen vervuld, Sardinie in moeijelijkheid gebragt en Frankrijk teleurgesteld. En waarom? Vooreerst om dat hij de handen aan een werk heeft geslagen waarvan hij de kosten niet berekend had; ten tweede omdat hij niet onduidelijk te kennen gaf dat niemand dan hij den geest der eeuw begreep, dat hij alleen op de hoogte van dezelve was en derzelver geheim doorgrond had; ten derde omdat hij zooweinig bekend was met de hartstogten die zieden in de harten van slecht bestuurde en onderdrukte volken en natien, dat hij het mogelijk achtte om Italie aan den dwang van Oostenrijk te ontrukken, zonder in het gemoed van alle revolutionisten van elk land, zijn eigen land niet uitgezonderd, eene nieuwe hoop te doen ontvlammen, ten vierde omdat hij meende dat men Venetie en Lombardye zou kunnen verlossen, zonder de boeijen van Rome te slaken; ten vijfde omdat hij in den Paus een geringer kwaad, een minder lastigen tegenstander zag dan in den kaiser; ten zesde omdat hij van oordeel was dat mannen zoo als Kossuth en Mazzini niet meer zedelijken invloed en overwigt hadden dan zijne eigene Caussidieres en Ledru Rollins; ten zevende om dat hij geloofde dat hij een gedeelte van een kruidmagazijn kon doen springen zonder het geheele magazijn in de lucht te doen vliegen; ten achtste omdat hij Duitschland niet begreep en Groot-Britanje evenmin, en omdat hij geene de minste voldoening gaf voor de achterdocht, de onrust en den haat wijd en zijd verwekt door de mogelijkheid dat eene poging mogt gedaan worden omdat tijdperk van veroveringen te doen herleven, dat te Moskow deszelfs ondergang zag aanbreken en te Waterloo en op de rotsen van Sint-Helena voor goed gesloten werd; laatstelijk, en om in korte woorden alles te zeggen, omdat hij Europa niet kende, evenmin als Frankrijk zelf, en zich in zijne doeleinden zoowel als in zijne middelen misrekende.

Eerst nadat de keizer den slag bij Solferino gestreden en gewonnen had, en zich in de noodzakelijkheid bevond om het Quadrilateraal aan te tasten, schijnt hij tot de bewustheid gekomen te zijn dat de oorlog dreigde algemeen te zullen worden, eene bewustheid die, wij moeten het bekennen, bijna algemeen gevoeld werd zoodra de keizer van Oostenrijk den handschoen neêrwierp en besloot slag te leveren voor de verdragen, op grond van welke hij weigerde van zijne Italiaansche bezittingen afstand te doen. Napoleon III beging eene treurige dwaling door zich in het geheel met de Italiaansche kwestie te moeijen. Hij had daartoe even weinig regt als hij zoude hebben indien hij morgen Engeland wilde aanvallen, voor het haar te laste gelegde slechte bestuur van Indië, of voor haar overwigt in de Middellandsche Zee. Maar zelfs in den vrede die des keizers roem wegens wijsheid en staatkunde zoo zeer verduisterd heeft — een vrede die zijnen roem als krijgsman schitterender dan ooit doet te voorschijn treden — zullen onpartijdige beschouwers hem eenige verdienste toekennen? Zoodra hij zijne dwaling gewaar werd, beproefde hij moedig haar te herstellen. Hij gaf eene onhoudbare stelling op. Hij bespeurde dat het algemeen gevoelen van Italie en van geheel Europa meer van hem verderde dan hij kon volbrengen, en niet toegerust zijnde tot een algemeenen oorlog, die onvermijdelijk was indien hij had doorgetast, trad hij terug voor dat het te laat was, maakte van den nood eene deugd, deed zooveel hij kon voor Sardinie en het overige Italie, en Oostenrijk vernederd hebbende — evenwel niet zoo erg dat het weigeren zoude in den vervolge zijn vriend en bondgenoot te worden — liet hij de Italianen aan zich zelven over, om zoo goed en zoo kwaad als zij konden uit de onverwachte wending der omstandigheden een uitweg te kiezen.

Er zijn velen, onder ons zoowel als door geheel Europa heen, die zich verbeelden dat de keizer der Franschen buiten staat is eene dwaling te begaan, en dat de vrede zelf slechts eene tusschenpoozing, eene voorbereiding tot een nog magtigeren oorlog is. Zij leggen de omstandigheden uit door deze magtspreuk: *Il a reculé pour mieux sauter.* Misschien hebben zij geen ongelijk. Maar welke voornemens hij ook moge voeden, zeker is het dat de toestand van Europa uiterst gevaarlijk is; dat de zoogenaamde vrede de vruchtbare kiem van een tiental oorlogen in zich bevat en niet den minsten schijn heeft dat hij de onstuimige geschillen zal vereffenen die de gemoederen van vorsten en volken doen gisten. Er is een gerucht in omloop dat er te Zurich een congres van de groote mogendheden zou gehouden worden en dat Groot-Brittanje zoude uitgenoodigd zijn er aan deel te nemen. Maar waartoe zou het Groot-Brittanje dienen om hare denkbeelden omtrent de voor Italië noodzakelijke hervormingen uit te brengen? Groot-Brittanje verklaart, door de stem van zijn gansche volk, en in overeenstemming met den kreet van geheel Italië, het wereldlijk gezag van den Paus, als ten eenemale onbestaanbaar met de Italiaansche vrijheid, onafhankelijkheid en vooruitgang. Frankrijk en Oostenrijk zijn van het tegengestelde denkbeeld. Waartoe zou het ons dienen ons in het geschil te mengen, ten zij wij voorbereid waren onze uitspraak met het zwaard door te drijven? Groot-Brittanje is niet tot den oorlog toegerust, evenmin om het Pausschap om ver te werpen als om het staande te houden. Het is onze zaak niet; Groot-Brittanje wascht zijne handen in onschuld en zal toezien dat de man, die den storm zaaide, den orkaan inoogst.

INGEZONDEN STUKKEN.

Een geäbonneerde *getrouwe rondemaker* zendt ons een antwoord op een stuk geteekend X., voorkomende in het nummer 69 van de *Soerabaijasche Courant*, in welk antwoord X wordt verwezen naar eene annonce no. 1086 van de *Soerabaijasche Courant*, waarbij hem, zoowel als elk ander, de gelegenheid wordt aangeboden om de stadsverlichting bij overeenkomst onder zijne eigene administratie te brengen, in welk geval X zelve die zou kunnen opvoeren tot den trap van volmaaktheid die hij wenschelijk acht.

CORRESPONDENTIE.

Onaangenaam als het ons is eene pennestrijd voeren als die waarin de eerste, al te haastige, aanmerking van de *Soerabaynsche Courant* ons wikkelde, kunnen wij ons niet laten aanleunen dat wij zouden geantwoord hebben op eene correspondentie die wij niet oplettend hebben gelezen. — Wij hebben zeer goed gezien dat er stond, *Wij geenszins voornemens zijn ons in dezen te mengen*; maar, in ons oog, is het van zeer weinig beteekenis of men, terwijl men zich in eene zaak mengt, betuigt dat men er zich niet in mengen wil. — Wij vergenoegen ons dus met te zeggen dat wij die zinsnede beter hebben gelezen, dan de *Soerabayasche Courant* ons woord INGEZONDEN.

Of het overnemen van eenig stuk uit eene andere courant, zonder bijvoeging van deszelfs waren oorsprong, eene daad is die met den naam van *inconsequentie* kan worden bestempeld, laten wij over aan het oordeel van allen die de meening van het woord kennen. — Wij, echter, zouden niet dan door eene bijzondere zamenloop van omstandigheden in het geval kunnen komen van een telegram uit eene andere courant overtenemen, omdat wij aan een telegram deszelfs ware waarde hechten, dat is, eene, *spoedige* mededeeling, en dus meesttijds de eersten zijn die er publiciteit aan geven. Tot heden ontvingen wij de telegrams, die ons niet regtstreeks van Batavia toekwamen, van eene welwillende hand hier ter plaatse. — Wij erkennen echter de loyauteit van de *Soeraboyasche Courant* die ons *nader telegrafisch berigt* overnam en er met zeer zigtbare letters, OOSTPOST, onder plaatste; dat die overname plaats had een half etmaal na aankomst der mail te Soerabaya, en het telegram dus *moutarde après diner* werd, vermindert de loyauteit van de *Soerabayasche Courant* in geenen deele. — Dit is eene vooruitgang, want met een weinig moeite zouden wij de bewijzen kunnen vinden dat het niet altijd zoo is geweest.

Scheepstijdingen.

ROTTERDAM, 8 *Junij.*

Door de Nederl. Handel-Maatschappij zijn 18 dezer bevracht de navolgende 10 schepen, als:

Voor Amsterdam: *Desima*, kapt. E. Akkerman; *Johanna Hendrika*, L. van der Weyden: *Sir Robert Peel*, J. J. Lange; *Friesland*, M. M. E. Mispelblom Beijer, *Bilderdijk*, M. C. Löschen (de laatste van Rotterdam).

Voor Rotterdam: *Ceres*, kapt. T. Mammes; *Louise Jacoba Johanna*, D. Baumgartner; *Ridderkerk*, H. Teerlink.

Voor Schiedam: *Albrecht Beyling*, kapt. G. L. Muller.

Voor Dordrecht: *Maria Elizabeth*, kapt. W. van der Valk (van Rotterdam).

— Het schip *Elisabeth Johanna*, kapt. Teensma, van Amsterdam, naar Old-Calabar, was 30 Junij op 48° 30 NBr. en 7° WL. Het schip was door eene bark aangezeild en had daarbij den kluiverboom verloren. Overigens alles wel aan boord.

— Het op 17 dezer te Texel van Batavia gearriveerde Nederlandsche schip *Nieuwland*, kapt. Pot, heeft 26 Maart op 28° 30 ZB. en 30° 30 OL. eene hevigen orkaan doorgestaand.

— Het op den 10den Junij bij Caen gezonken Nederlandsche schip *Frouwina*, kapt. Bakker, van Rio Janeiro met 2024 zakken koffij naar Havre bestemd (*zie ons nommer van 25 Junij*), is weder boven water — en te Havre binnengebragt.

FAYAL, 2 *Julij.*

Het Nederl. schip *Louisa Christina*, kapt. Harmsen, van Suriname naar Amsterdam, den 30 Mei alhier lek binnengeloopen, heeft de reparatie geëindigd en is heden begonnen, de lading weder aan boord te nemen.

Gepraaide Schepen.

24 April, op 24° 15' ZB. en 63° 25' OL., *Ida Elisabeth*, Kramer, van Java naar Rotterdam. — 18 Mei, op 10 NBr. en 23° WL., *Luit. Adm. Tjerk Heddes*, Parma, van Amsterdam naar Batavia. — 22 Mei, op 0° Br. en 21° WL., *Hermine Marie Elizabeth*, Bonjer, van Amsterdam naar Samarang. — 28 Mei, op 4° 42' NB. en 22° 38' WL., *Mary Goddard*, Haring, van Schiedam naar Batavia. — 29 Mei, op 9° ZBr. en 31° 30' OL., *Honigby*, van der Valk, van Rotterdam naar Batavia. — 29 Mei, op 4° 30' NB. en 22° 18' WL., *Geert Herwig*, Pik, van Hamburg naar de Algoa-baai. — 30 Mei, op 8° 10' NBr. en 27° WL., *Madura*, van Leeuwen, van Amsterdam naar Sydney. — 31 Mei, op 2° NB. en 24° WL., *Mentor*, Duinker Jr., van Amsterdam naar Singapore. — 1 Junij, op 8° 16' NB. en 24° 58' WL., *Speculant*, van Wachtendonk, van Rotterdam naar Fernambucq. — 1 Junij, op 5° NB. en 19° WL., *Agatha & Maria*, van Zijp, van Liverpool naar Batavia. — 1 Junij, op 6° NB. en 23° WL., *Nieuw-Lekkerland*, Hoffman, van Rotterdam naar Batavia. — 3 Junij, op 5° 18 NB. en 25° 30' WL., *Waalstroom*, Melling, van Pembrey naar Batavia. — 5 Junij, op 7° 14' NB. en 25° 56' WL., *Vrijhandel*, Lupkes, van Glasgow, l. v. Lissabon, n. B. Ayres. — 26 Junij, op 39° NB. en 33°

20' WL., *Sara Alida Maria*, Stapert, van Amsterdam naar Samarang.— 28 Junij, op 45° 35' NB. en 11° WL., *Japan*, Muller, van Rotterdam naar Batavia.— 29 Junij, op 43° NB. en 10° WL., *Kosmopoliet*, Bouten, van Dordrecht naar Batavia.— 2 Julij, op 45° 16' NB. en 16° 38' WL., *Alexander*, Dekker, van Shields naar Batavia.— 8 Julij, op 47° 27' NB. en 17° WL., *Diligence*, Smit, van Amsterdam naar Batavia.— 12 Julij, in het kanaal, *Sydpolen*, Söderberg, van Soerabaya naar Gothenberg.— 13 Julij, bij Lezard, *Rotterdam*, Poort, van Rotterdam naar Batavia.

Zeetijdingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

9 Julij. *Pharamond*, Philips, van Colombo.— 14 Julij. *Jan van Hoorn*, Möls, van Java; *Flora Mac Donald*, Fuller, van Baltimore.— 16 Julij. *Bezoekie*, van Bueren, van Java; *Oscar I*, Blomquist, van dido.

Vertrokken.

(*) 8 Julij. *Cornelia*, de Vries, naar Batavia.— 9 Julij. *Rotterdam*, Poort, naar dito.— 13 Julij. *Bilderdijk*, Löschen, naar dito (vià Lissabon.) — 20 Julij. *Diligentia*, van Bentveld, naar dito. — 23 Julij, *Staatsraad van der Houven*, Heymeriks, naar dito; *Batavier*, v. Straeten naar dito.

Hellevoetsluis.

Aangekomen.

9 Julij. *Benin*, Grafthuis, van Newcastle.— 12 Julij. *Fortuna*, de Ligny, van Java; *Macauley*, Rogers, van Baltimore.— 14 Julij. *H. Liduina*, ten Brink, van Newcastle. — 16 Julij. *Princes Louise*, Jansen, van Batavia.— 19 Julij. *City of Bath*, Carney, van New Orleans; *Jhr. Mr. v. d. Wall. v. Puttersh.*, Lammerts, van Newcastle. 20 Julij. *Schoonderloo*, Kruijt, van Java.

Vertrokken.

9 Julij. *Radiant*. Flinn, naar Boston. — 14 Julij. *Zeenymph*, Schippers, naar Philadelphia.— 16 Julij. *Loopuyt*. van der Hidde, naar Archangel.— 17 Julij. *Charlemagne*, Brown, naar New-York.— 19 Julij. *Copernicus*, Visser, naar Batavia.— 20 Julij. *Nederland en Oranje*, van Ruijven, naar dito.

Texel.

Aangekomen.

9 Julij. *Alcyone*, Haacke, van Java; *Margr. Louise*, Tormahlsen, van Santos.— 10 Julij. *Oceaan*, Poestkoke, van Java.— 14 Julij. *Wildeman*, Driest, van dito.— 15 Julij. *Drie Gezusters*, Fischer, van dito; *Zuiderzee*, de Jong, van Havana.— 16 Julij *Margr. Simonetta*, Hoffman, van Padang.— 17 Julij. *Nieuwland*, Pot, van Java.— 18 Julij. *Kinderdijk*, Zwanenburg, van dito; *Tasmania*, Jonker, van dito.— 19 Julij *Diana*, Mastdorp, van dito.— 20 Julij *Willem Eggerts*, Faber, van dito.— 23 Julij. *Martha*, Haesloop, van Santos.— 24 Julij. *Atlantic*, Fleetwood, van Soerabaya.

Vertrokken.

13 Julij. *Doggersbank*, Kerkhoven, naar Batavia; *Anna Lena*, Zaal, naar Genua.— 21 Julij. *Tweelingsnster*, Carst, naar dito.— 23 Julij. *Plantage Dordrecht*, Brakke, naar Suriname; *Maximiliaan*, Schil, naar dito; *Wilhelmina*, Klint, naar dito.

Zierikzee.

Vertrokken.

9 Julij. *Grondwet*, Kemminga, naar Batavia.

Maassluis.

Vertrokken.

12 Julij. *Forenede*, Pedersen, naar Havana.

Middelburg.

Aangekomen.

17 Julij. *Zwaan*, de Ruiter, naar Shields.

Vlissingen.

Vertrokken.

11 Julij. *Emilie*, Heykema, naar Buenos-Ayres.

Schepen in Lading.

ROTTERDAM.

Batavia, *Elise Susanna*, v. Boven Fagg.; *Hendrik Jan*, v. d. Meijden; *D' Elmina*, Teengs; *Bantam*, v. d. Bolck.

Batavia en Samarang, *Paul Johan*, Kooy.

Batavia en Soerabaya, *Cortgene*, Dunlop.

Batavia, Samarang en Soerabaya, *Johan Lodewijk*, van der Waal; *Hollandia*, Wap.

Padang, *St. Helena*, Sterkenburg.

Japan, *Krimpen a/d. Lek*, Ouwehand.

Sydney, *Nouch*, Wicrikx.

Kaap de Goede Hoop, *Henriette*, v. d. Veen.

New-York, *J. C. Jones*, Woodburn; *Germania*, Francken; *Tuisco*, Danneman; *Macaulay*, Rogers; *Flora Mac Donald*, Fuller.

Boston, *Vertrouwen*, Teensma.

Baltimore, *Scotia*, Miskelly.

AMSTERDAM.

Batavia, *Nieuw-Holland*, Tuk.

Batavia en Samarang, *Cornelis Houtman*, Rolman,

Batavia en Soerabaya, *Graaf Dirk III*, Rotgans.

Batavia, Samarang en Soerabaya, *Amstel*, Rademaker; *Schoonverbond*, Borchers; *Jacob*, Börger; *Decima*, Akkerman; *Ardjoeno*, Rapp; *Sir Rodert Peel*, Lange.

Samarang, *Joh. Hendrika*, v. d. Weijden.

Singapore, *Bosphorus*, Kruisinga.

Melbourne, *Kandanghaur*, Zeelt.

Kaap de Goede Hoop, *Estafette*, Rietveld.

Suriname, *Plata*, Koch; *Corn. Hendrika*, Jaski.

Curaçao, *Santa Rosa*, Buikes.

St. Thomas en Curaçao, *Raphael*, v. d. Velde Smit.

Livorno, *Mathilde*, Fekkes.

Vertrokken Passagiers.

Naar BATAVIA:

Per *Copernicus*, kapt. Visser: De heeren P. M. Versteegh en familie, en H. Fehr; mejufvrn. Vermolen en Kramer.

Per *Doggersbank*, kapt. Kerkhoven: De heer T. W. de Bruine en de jongeheer C. G. Broekhuizen.

Naar SURINAME:

Per *Plantage Dordrecht*, kapt. Brakke: De heer J. van de Veer; de jonge heer G. Conradi en twee jonge jufvr. C. en A. Conradi; mevr. de wed. C. Ringeling.

Per *Wilhelmina*, kapt. Klint: De heeren C. van Eeten met echtg. en en kind, P. T. Masker, en mejufv. A. Reins.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*
September.	7	Hamburgsche	Johannes	C. J. S. Bruhn	Batavia.
„	—	„	Herschel	C. Hauschild	„
„	8	Nederl. Ind	Stoomschip Oenarang	S. van Hulstijn	Samarang.
„	9	„ „	„ Menado	A. Couteron	„
„	10	„ „	Elmashoor Balhair	Sech Awab bin Oemar Bahanan	Batavia.
„	—	Fransche	Jessore	C. Gachet	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
September	8	Nederlandsche	Zeenimph	J. W. J. Witsen Elias	Nederland via Batavia.
„	—	Nederl. Ind	Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
„	—	Engelsche	Monarch	W. Man	Sydney.
„	9	Nederlandsche	Helmers	A. Messen	Makasser.
„	—	„	Johannes Hendrikus Ferdinand	G. H. Lodewijks	Singkawang via Sumanap.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Amerikaansche	Spitfire	J. W. Areij	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Koophandel	Crevecoeur	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Regina Maria	Ouwehand	Nederland	„ „ „ „
„	Goede Verwachting	Van Lindonck	„	„ „ „ „
„	Dirk Arnold	de Veer	„	„ „ „ „
„	Walcheren	K. Hock	Rotterdam	„ „ „ „
„	Zeeland	H. P. Hazewinkel	Nederland	„ „ „ „
„	Von Berg	Mulla	„	„ „ „ „
Noorweegsche	Favoriten	P. Kaurin	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Hamburgsche	Johannes	Bruhn	Sydney	„ „ „ „ „
„	Herschel	Hauschild	Onbepaald	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Arlequin	Singer	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Reinhardt	Berkelbach v. d. Sprenkel	Holland	„ „ „
„	Vereeniging	J. de Jong	Nederland	„ „ „
„	Macao	Krol	„	„ „ „
„	Osiris	Cramer	Terug uit zee	„ „ „
„	Commissaris des Konings van der Heim	Van Zanten	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Jeannette Agatha	Cleijndert	„	„ „ „ „ „ „
„	Borneo	De Best	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Maria Adriana	Van der Held	„	„ „ „ „ „ „
„	Prins Maurits	J. J. Bart	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Pauline	T. K. Veldman	„	„ „ „ „
„	Heuriette Maria	De Boer	Nederland	„ „ „ „
„	Admiraal van Heemskerk	Koning	„	„ „ „ „
„	Marianne	H. P. Gronbeck	Amsterdam	„ „ „ „
„	Gebrs. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
„	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In reparatie	„ „ „ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
Nederlandsche	Staatsraad Baud	T. de Jong	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
„	Bulgersteijn	Verhagen	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	Ida Willemina	Van Wijland	„	„ „ „ „ „
„	Nieuw Lekkerland	Hoffmann	Nederland	„ „ „ „ „
Nederlandsche	L' Espérance	Van Eutere	Macassar	Hill Broekman & Co.
Zweedsche	Sverige	Ruden	Nederland	Adam & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Oenarang*, de heeren Kervel, en familie, Prins, Kolff, mejufv. Muller, Munro Marla, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Nederl. Ind. stoomschip *Menado*, de heeren Duivenbode, en familie, Cuspenge, Kam, 3 offic, mevr. Krul, jufvr. van Vliet en Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met de Nederl. schoener *Helmers*, tien inlanders, schepelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Phoenix, Soembing, Suriname, Transport schip Merwede en Schroef korvet Groningen; de schepen Prins Maurits, Henriette Maria, Spitfire, Foolkool Haer, Staatsraad Baud, Admiraal van Heemskerk, Djoedool Moebarak, Sverige, De goede Verwachting, Osiris, Zeeland en Herschel; de stoomschepen Palembang, Batavia, Koningin der Nederlanden, Oenarang en Menado; de barken Fatal Ma-an, Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Marion Macentyre, Samuel Hendrikus, Aegidia en Paulina; Commissaris des Konings van der Heim, Jeannette en Agatha, Dorothea Henriette, Jan Schouten, Meteor, Arlequin, Joan Melchior Kemper, Koophandel, Ida, Asad Dulla, Regina Maria, Maria Adriana, Borneo, Macao, Goansien, Dirk Arnold, Vereeniging, Bulgerstijn, Ida Wilhelminna, Walcheren, Nieuw Lekkerland en Johannes; de brikken So-Ootdin, Reinhardt, Favoriten en L' Esperance; de schoeners Sarie Tengaroong, Carolina, Coquette, Moostarie en Marianna; de kotter Tedok.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

29 Aug. De Nederl. Ind. bark *Zein*, gezagv. SECH MOHAMAT BALAHBAL, van Soerabaya den 23sten Augustus; de Nederl. Ind. bark *Voolkoossenoer*, gezagv. SECH ABDULLA BIN OSMAN BAHASOAN, van Batavia den 3den Augustus.

30 Aug. De Nederl. Ind. brik *Marzoek*, gezagv. SECH OEMAR BIN ABDULLA BAGAWIE, van Soerabaya den 24sten Augustus; de Nederl. Ind. schoener *Bella*, gezagv. JONO, van Passoeroean den 27sten Augustus; de Nederl. Ind. bark *Fathool Wahap*, SECH ALIE BIN SMEER, van Makasser den 24sten Augustus.

VERTROKKEN.

29 Augustus. De Ned. Ind. bark *Babool IJoesoer*, gezagv. SECH ISMAIL BIN MOHAMAT ALMOEÉÉNIE, naar Padang.

31 Augustus. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. JONO, naar Pasoeroean.

2 September. Het Nederl. schoenerschip *Dolfijn*, gezagv. G. H. BRANDLIGT, naar Wijnkoopsbaai.

3 September. De Ned. Ind. brik *Marzoek*, gezagv. SECH OEMAR BIN ABDULLA BAGAWIE, naar Batavia.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Schoeners Mansoer, Atiat Tilmaula, Almashoor, Mifrejool Moelook, Sie Damar, Sophia, Maria en Fathal Haer; de kotters Sie Berkat, Mabroek en Noorsasie; de brik Machmoedie; de barken Zein, Voolkoossenoer en Fathool Wahap.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 3sten tot en met den 10den September 1859.

AANVOER.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Faidool Rachman*, gezagv. SAID ACHMAT BIN ABDUL RACHMAN BA-ALIE, agent Gezagvoerder.

83 vaten pik, HILL BROEKMAN & Co; 180 kalbassen ghie, 33 zakken medecijn, MARTHERUS; 14 kisten koopmanschappen, W. ROMER; 2 kisten groen-gaas, FRASER EATON & Co; 16 kisten lappets (? *Red*) MCMILLAN & Co; 70 kisten roode wijn, 100 kelders lijn-olie, 100 vaatjes menie, 500 kistjes zeep, 25 slijpsteenen, 8 balen zeildoek, 1 baal vlaggedoek, 2 kisten koperen-spijkers, MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 50/1 arak leggers, B. J. VAN ECK & Co; 78 vaten meel, 25 kalbassen ghie, THOMAS & Co; 22 balen en kisten manufacturen, 4/2 en 4/4 pijpen madera, J. F. VAN LEEUWEN & Co; *f* 6000 zilveren munt, 5 kisten ruwe zijde, 75 stuks planken, Gezagvoerder; 900 vloersteenen, 20 collis koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren en Chinezen.

Van Batavia per stoomschip *Oenarang*, gezagv. S. VAN HULSTIJN, agenten ADAM & Co.

13 kisten manufacturen, FRASER EATON & Co; 17 kisten en balen manufacturen, MCMILLAN MARTEN & Co; 2 balen lijnwaden, HILL BROEKMAN & Co; 42 kisten manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 31 kisten sigaren, 4 wagens met toebehooren, 80 vaten en kisten cognac, 25 kisten champagne, 10 kisten brande wijn, 12 kisten roode wijn, 9 picols was, 7 kisten provisien, 22 vaten meel, 2/2 pijpen madera, 5/2 vaten en 6 kisten azijn, 256 balen en kisten manufacturen, 107 collis koopmanschappen en kleinigheden, ADAM & Co.

Van Batavia per het Fransche schip *Jossore*, gezagv. G. GACHET, agenten MC LENNAN & Co.

2547 collis diverse koopmanschappen, MC LENNAN & Co.

UITVOER.

Naar Macassar per het Nederl. schip *Helmers*, gezagv. MESSEN.

16 balen kat. goederen, ADAM & Co; 95 tobben staal, P. KERVEL & Co; 10 kisten rood garen, 44 kisten en balen manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 6 kisten inkt, SCHIMMELPENNINCK & Co.

Naar Sijdney per het Engelsche schip *Monarch*, gezagv. W. MARR.

50 picols rotting, MC MILLAN MARTEN & Co; 2117 82/100 picols suiker, SCHIMMELPENNINCK & Co.

Naar Nederland via Probolingo per het Nederl. schip *Koophandel*, gezagv. S. DE VRIES.

2000 picols Gouvernement koffij, 100 picols rottings, N. H. M.

Naar Palembang per de Nederl. Ind. bark *Aldjoesoor*, gezagv. SAID HAMSA BIN NOCH BARKEBA.

72 corgies jav. geb. roode saroongs, SAID JOEBER, 18 picols Ambonsche boekoe houten, SECH ACPMAT BA-A-DILLA; 13 1/2 picols suiker, 50 dozijn Europ. borden, SAID HAMSA BIN NOCH BARKEBA, 8 85/100 picols Ambonsche boekoe houten, SECH ABDULLA ALLAN.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 17.—

KOFFIJ nominaal.

RIJST (CARGA) per koijang *f* 115 à *f* 130.—

Id. (WITTE) „ „ *f* 155 à *f* 170.—

KOEHUIDEN per picol.

ARAK per legger *f* 50.—

OLIE (KLAPPER). *f* 20.—

OLIE (KATJANG.)

KADJANG MATTEN. *f* 8.—

ROTTING *f* 8 à *f* 9.—

WISSELKOERS. 103% à 104% London 11 1/2.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.